

Nr 36.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 13 december 1940 (nr 995) om straff för sabotage; given Stockholms slott den 24 januari 1947.

Under åberopande av bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t härmed jämlikt § 87 regeringsformen föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 13 december 1940 (nr 995) om straff för sabotage.

GUSTAF.

Herman Zetterberg.

•

F ö r s l a g
till
L a g
angående fortsatt giltighet av lagen den 13 december 1940 (nr 995) om
straff för sabotage.

Härigenom förordnas, att lagen den 13 december 1940 om straff för sabotage¹, vilken enligt lag den 3 maj 1946 (nr 177) gäller till och med den 31 december 1947, skall äga fortsatt giltighet till och med den 31 december 1948.

¹ Senaste lydelse av 1, 2, 4 och 6 §§ samt slutbestämmelsen, se SFS 1942:105.

Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:ts Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 17 januari 1947.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, GJÖRES, DANIELSON, VOUGT, MYRDAL, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, WEIJNE.

Chefen för justitiedepartementet, statsrådet Zetterberg, anmäler *fråga om fortsatt giltighet av lagen om straff för sabotage* samt anför därvid följande.

I 19 kap. 10—16 §§ strafflagen finnas bestämmelser om straff för skadegörelse och liknande gärningar beträffande skilda slags anläggningar av betydelse för den allmänna samfärdseln, för belysning, kraftförsörjning m. m. Dessa bestämmelser äro emellertid synnerligen bristfälliga och icke avpassade efter nutida förhållanden. Sålunda skyddas exempelvis elektriska ledningar men icke själva kraftverken. Av egentliga industrianläggningar åtnjuta endast gruvor särskilt skydd. Sådant skydd finnes icke för radiostationer eller luftfartsanläggningar och ej heller för förråd av förnödenheter. Lagen den 13 december 1940 (nr 995) om straff för sabotage avser att komplettera straffskyddet bl. a. i nu nämnda hänseenden. Enligt denna lag bestraffas, med avsevärt högre straff än som stadgas i nämnda paragrafer i 19 kap. strafflagen, att någon, med uppsåt att skada försvaret eller folkförsörjningen eller störa förvaltningen eller den allmänna ordningen, förstör eller skadar anläggning, inrättning eller föremål av betydelse för försvaret, folkförsörjningen eller förvaltningen eller att någon, med sådant uppsåt som nyss angivits, vid tillverkning, leverans, förvaring eller försling av dylikt föremål åstadkommer fel hos föremålet eller föranleder dröjsmål med dess avlämnande eller eljest förhindrar eller försvårar användande av anläggning, inrättning eller föremål som nyss nämnts eller gör annat därmed jämförligt sabotage. Särskilda bestraffningsregler givas därjämte för försök och förberedelse till sådant brott.

Lagen om straff för sabotage var vid sin tillkomst avsedd som ett av tidsförhållandena föranlett provisorium. Ursprungligen gällde lagen till och med den 31 mars 1942 men har därefter successivt förlängts senast genom lag den 3 maj 1946 (nr 177) till och med den 31 december 1947.

Av det anförda torde framgå, att bestämmelserna i 19 kap. strafflagen icke ens under normala tider erbjuda tillräckligt straffskydd gentemot vissa gro-

va former av skadegörelse och liknande brott. Detta förhållande har även påpekats av straffrättskommittén, som i sitt den 30 november 1944 avgivna betänkande med förslag till lagstiftning om brott mot staten och allmänheten (SOU 1944: 69) uttalade, att de senaste årens händelser klart ådagalagt att straffbestämmelser, som i huvudsak motsvarade de i sabotagelagen meddelade, borde erhålla permanent giltighet. På grundval av kommitténs förslag har inom justitiedepartementet upprättats förslag till ändring i strafflagen, m. m., över vilket förslag Kungl. Maj:t den 10 maj 1946 beslutat inhämta lagrådets utlåtande. Enligt förslaget meddelas i 19 kap. 4 § straffbestämmelser, avsedda att ersätta dels de nuvarande stadgandena i 19 kap. 10—16 §§ strafflagen och dels bestämmelserna i sabotagelagen. Därjämte har i förslaget under 8 kap. 2 § upptagits vissa mot sabotagelagen svarande bestämmelser att gälla under krig eller krigsfara eller andra av krig föranledda utomordentliga förhållanden.

Det synes icke lämpligt att sabotagelagen upphör att gälla förrän nämnda ändringar i strafflagen trätt i kraft. I det till lagrådet remitterade förslaget är tidpunkten för den nya lagstiftningens ikraftträdande bestämd till den 1 januari 1949. Med hänsyn härtill torde sabotagelagen böra erhålla fortsatt giltighet till och med den 31 december 1948.

I enlighet med det anförda har inom justitiedepartementet upprättats förslag till *lag angående fortsatt giltighet av lagen der: 13 december 1940 (nr 995) om straff för sabotage.*

Föredraganden hemställer, att lagrådets utlåtande över förslaget, av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar¹, måtte för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas genom utdrag av protokollet.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdade hemställan bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Karl Gustaf Grönhagen.

¹ Denna bilaga, vilken är likalydande med det vid propositionen fogade lagförslaget, har här utslutits.

Utdrag av protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd den 24 januari 1947.

N ä r v a r a n d e :

justitieråden LAWSKI,
GYLLENSWÄRD,
NISSEN,
regeringsrådet KUYLENSTIERNA.

Enligt lagrådet den 21 januari 1947 tillhandakommet utdrag av protokoll över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 17 januari 1947, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtande skulle för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas över upprättat förslag till *lag angående fortsatt giltighet av lagen den 13 december 1940 (nr 995) om straff för sabotage.*

Förslaget, som finnes bilagt detta protokoll, föredrogs inför lagrådet av byråchefen för lagärenden i justitiedepartementet hovrättsassessorn S. Edling.

Lagrådet lämnade förslaget utan erinran.

Ur protokollet:

Åke Mossler.

Utdrag av protokollet över justitiedepartementens ärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 24 januari 1947.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, GJÖRES, DANIELSON, VOUGT, MYRDAL, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, WEIJNE.

Chefen för justitiedepartementet, statsrådet Zetterberg, anmäler lagrådets denna dag avgivna utlåtande över det till lagrådet den 17 januari 1947 remitterade förslaget till *lag angående fortsatt giltighet av lagen den 13 december 1940 (nr 995) om straff för sabotage*.

Med förmälan, att förslaget av lagrådet lämnats utan erinran, hemställer föredraganden, att förslaget måtte jämlikt § 87 regeringsformen genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdna hemställen förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Lars Nordvall.